

ОПТИМІЗАЦІЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ "АНАТОМІЯ ЛЮДИНИ" ПРИ ВПРОВАДЖЕННІ ПРОБЛЕМНО-ОРІЄНТОВНОГО НАВЧАННЯ.

**Гордієнко О.В., Сікора В.З., Бумейстер В.І., Ярмоленко О.С.,
Приходько О.О.**

**Сумський державний університет, кафедра нормальної анатомії
людини**

Вступ. Проблемно-орієнтовне навчання являє собою особливу педагогічну методику, яка дає можливість всебічного вирішення конкретної проблеми з глибоким, активним, стійким засвоєнням матеріала при максимальному використанні авторитетних світових інформаційних ресурсів [1].

Сутність проблемного навчання полягає в тому, що студенти використовують «отримані знання» від проблемного завдання або ситуації для пошуку власної мети дослідження, що розвиває навички самостійного вирішення проблеми і мотивовано націлено на навчання студентів, які залучені в активний навчальний процес.

Запровадження на теоретичних кафедрах Медичного інституту Сумського державного університету проблемно-орієнтовного навчання в учбовий процес, на нашу думку, сприятиме забезпеченню високого кваліфікаційного рівня майбутніх лікарів.

Основна частина. На кафедрах анатомії людини система набуття теоретичних знань та практичних навичок у сучасних умовах має свою специфіку. Удосконалення методів обстеження внутрішніх органів людини, а саме, ультразвукове дослідження, комп'ютерна томографія, магнітно-резонансна томографія підвищують вимоги до лікарів різного профілю щодо досконалого знання деталей будови тіла людини в нормі, топографії органів, вміння описувати зображення зрізів тканин на різних рівнях та у різних площинах. Тому опис будови і топографічних взаємовідносин органів тіла з

урахуванням їх вікових, статевих та індивідуальних особливостей є основою теоретичної і практичної медицини.

Засобом оцінювання якості освіти є система тестування, як складова частина підготовки до ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок-1» на теоретичних кафедрах[4,5]. Конкретна клінічна ситуація, що відтворена у тестових завданнях, оцінює здатність студента використати отримані знання з анатомії людини для її інтерпретації. У тестах обговорюються загальновідомі синдроми і симптоми, вади розвитку внутрішніх органів, що сприяє адаптації теоретичних знань у віртуальному клінічному завданні. Особлива увага приділена шляхам розповсюдження інфекції в організмі людини. Особливості будови і топографії органів розглядаються на прикладі конкретних клінічних ситуацій (трахеотомія, катетеризація, веносекція судин, шийні кили, пухлини органів шиї, слинних залоз, грудей, шлунка, матки, прямої кишки, «френікус-симптом», виміри розмірів таза, лапаротомія, діафрагмові кили, пупкові нориці, важкодоступні положення червоподібного відростка, простори очеревинної порожнини, аномалії розвитку судин, вади серця).

Для студентів стоматологічної спеціальності тестові завдання охоплюють особливості будови зубів, терміни їх прорізування, типи оклюзії, особливості кровопостачання та іннервації органів голови та шиї, обговорюється анатомічне підґрунтя проведення місцевої та провідникової анестезії, та її можливі ускладнення.

Проблема порушення функції імунної та ендокринної систем спонукало до відтворення у тестових завданнях симптомів СНІДу, цукрового та нецукрового діабету, захворювань щитоподібної залози, надниркових залоз, епіфіза тощо. Велика кількість тестових питань присвячена особливостям кровопостачання та іннервації органів та тканин.

Вирішення цих задач мотивує студента до більш глибокого вивчення будови тіла людини і вчить застосовувати отримані знання з їх екстраполяцією на конкретну клінічну ситуацію.

Висновки. Проблемно-орієнтовне навчання спонукає студента до творчого підходу для вирішення кожної конкретної клінічної ситуації, вчить мислити логічно та науково, сприяє самостійному виконанню творчого пошуку знань. Дана методика дозволяє підготувати висококваліфікованих фахівців, а тим самим пацієнти зможуть отримати якісну медичну допомогу.

СПИСОК ВИКОРОСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Володин Н.Н., Чучалин А.Г., Шухов В.С. Вопросы непрерывного медицинского образования (проблемно-ориентированное обучение) // Лечащий врач. 2000.- №3.
2. Підаєв А.В., Передерій В.Г. Болонський процес в Європі.-Одеса: Одеський державний університет, 2004. - 192с.
3. Про удосконалення системи підготовки до стандартизованого тестового державного іспиту «Крок»/В.Ф.Москаленко, О.П. Яворовський, Л.І. Остапюк, А.І. Чубатий // Науковий вісник Національного університету імені О.О. Богомольця.- 2008.-№4.-С.207-209.

Оптимізація вивчення дисципліни "анатомія людини" при впровадженні проблемно-орієнтовного навчання / О.В. Гордієнко, В.З. Сікора, В.І. Бумейстер та ін.// XIII Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю, 12-13 травня 2016 р.: мат. конф. – Тернопіль: ТДМУ, 2016 р. – Т.2. – С. 93-94.